

CINEMA

EDISON

Cineclub

Singular

Dimarts 24 de setembre / 20 hores / V.O. en anglès subtitulada en castellà
Cinema Edison

2019

Luna nueva

(*His Girl Friday*)

de Howard Hawks

Versió original en anglès subtitulada en castellà

Fitxa tècnica:

Guió: Charles Lederer / Fotografia: Joseph Walker /
Música: Morris Stoloff / Any: 1940 / País: Estats Units /
Durada: 92 minuts / Apta per a tots els públics.

Fitxa artística:

Cary Grant, Rosalind Russell, Ralph Bellamy, Gene
Lockhart, Porter Hall, Ernest Truex, Cliff Edwards,
Clarence Kolb, Roscoe Karns, Frank Jenks, Regis Toomey

SINOPSI. Hildy treballa com a redactora en el diari que dirigeix el seu marit, Walter. La jove s'enamora de Bruce, un home molt ric i amb el qual pot convertir-se en una gran dama. S'estableix una rivalitat entre Walter i Bruce. Enmig d'aquesta confrontació, la periodista entrevista un home que serà executat. Els esdeveniments posteriors a aquesta entrevista fan que Hildy canviï la seva idea inicial.

EL DIRECTOR. Howard Hawks (Goshen, Indiana, 1896 – Palm Springs, Califòrnia, 1977), va ser un director cinematogràfic nord-americà. Realitzà films de tots els gèneres, sobretot d'aventures com *The Dawn Patrol* (*La escuadrilla del amanecer*, 1930), *Only Angels Have Wings* (*Sólo los angeles tienen alas*, 1939) i *Hatari* (1961), i comèdies com *Gentlemen Prefer Blondes* (*Los caballeros las prefieren rubias*, 1953) i *Man's Favourite Sport* (*Su juego favorito*, 1963). Ha dirigit, a més, *Scarface* (1932), *Sergeant York* (*Sargento York*, 1941), *Red River* (*Río Rojo*, 1948), *Río Bravo* (1958) i *El Dorado* (1966). Li fou concedit per l'acadèmia de Hollywood l'Oscar especial del 1974 pel conjunt de la seva tasca cinematogràfica.

CRÍTICA

La principal diferència entre *His Girl Friday* i les altres dues versions (Lewis Milestone, 1931 i Billy Wilder, 1974) és que aquí un dels protagonistes l'encarna una dona, mentre que en l'original de Hecht i MacArthur eren dos homes els encarregats de donar vida als periodistes. El perquè d'aquest canvi és molt curiós i es remunta al mateix origen del film: Howard Hawks volia demostrar a uns amics que el diàleg de l'obra era del millor que s'havia escrit en molt de temps, així que entre el grup d'amistats allà reunit van començar a llegir el llibret, adjudicant-se cadascun un paper i, mancant un home, una dona va haver de llegir un dels protagonistes. Així és com el cervell del gran mestre va començar a funcionar i a plantejar-se la nova i original versió. La idea era estupenda, ja que una comèdia sense dones òbviament era menys atractiva que amb elles,

sobretot en el tipus de comèdia hawksiana, en què la “guerra de sexes” és sempre el plat fort de la funció. Així que se li va encarregar a Charles Lederer, un protegit de Hetch que tornaria a treballar amb Hawks en més ocasions, que realitzés el guió amb els ajustos oportuns. I la veritat és que convertir al personatge de Hildy en una exesposa que odia i estima al seu cap i exmarit va ser tot un encert de què es podia treure molt de suc. Però... qui seria l'actriu adequada per al paper? No podia ser qualsevol. Havia de saber recitar el diàleg a una velocitat exorbitant i havia de posseir un aire de dona enginyosa i cínica. La primera idea va ser Katharine Hepburn, la parella per excel·lència de Cary Grant en aquella època i amb la qual ja havia format equip a *Bringing Up Baby* (Howard Hawks, 1938); però al final es va rebutjar aquesta solució. Es van fer llavors proves a Jean Arthur —aleshores la reina de la Columbia—, Irene Dunne —l'altra gran parella de Grant després de l'apoteòsic èxit de *The Awful Truth* (Leo McCarey, 1937)—, Claudette Colbert i Carole Lombard. Al final es va pensar en Rosalind Russell, actriu provinent de Broadway i que havia demostrat l'any anterior la seva gran vàlua per a la comèdia formant part del repartiment multiestel·lar de *The Women* (George Cukor, 1939). Realment l'elecció no va poder ser millor, ja que aquesta actriu, avui una mica oblidada, resulta d'una brillantor impossible de superar. Ella és Hildy, no pot haver-n'hi una altra. La seva manera de “disparar” el diàleg és veritablement memorable i supera totes les previsions possibles. És la típica dona del cinema de Hawks: intel·ligent, emprenedora, segura d'ella mateixa... No obstant això, en les seves memòries, l'actriu explica que no tenia la certesa d'estar realitzant correctament el seu treball, de si el que feia era el que el director pretenia d'ella. I és que Cary i Rosalind improvisaven contínuament en el rodatge, evidenciant després a la pantalla el bon ambient que regnava en el plató, a través d'espontànies i poc dissimulats riures entre tots dos. Per exemple, l'escena en què ella pretén aconseguir a Grant amb una bossa, sense aconseguir-ho, va ser improvisada per l'actriu i Grant va respondre “acostumaves a fer-ho millor”. Això, òbviament, va entusiasmar tant Hawks que ho va deixar en el muntatge original. El director sabia que tenia dos genis de la comèdia i que subjectar-los fèrriment a un guió seria desaprofitar el seu talent, així que els deixava fer, aconseguint apassionar uns còmics tan meravellosos. Rosalind Russell deia: “A Cary li encantava improvisar..., però es va trobar amb una altra improvisadora. Així que a *His Girl Friday* ens deslligàvem, ens interrompíem, érem imparables. I Hawks s'ho va passar d'allò més bé”. Aquesta improvisació contínua portava de cap els tècnics de l'estudi, que no sabien on enfocar, qui anava a parlar... Cary Grant explica sobre aquest tema: “Quan jo vaig començar al cinema, l'actor no tenia llibertat per interrompre el diàleg d'un altre. Però a *His Girl Friday*, Rosalind Russell i jo ho fèiem constantment. L'enginyer de so deia: “No se us sent”. I la nostra resposta era: “És que no se suposa que hagis de sentir-nos. La gent s'interromp contínuament, no?”. Per Cary Grant va haver de ser formidable trobar-se amb una companya tan enginyosa. La veritat és que hi ha una compenetració tan perfecta entre tots dos, que ens fa pensar si no serà l'actriu que millor hagi compaginat amb aquest gran del cinema. *Guillermo Balmori, La Comedia. Madrid: Notorius, 2011. / Filmoteca de Catalunya*

* * *

(.) Da gusto ver una película como ésta porque todo funciona a la perfección, como un reloj. Y en cuanto al ritmo, va como un rayo. Es frenética. La demoledora batalla dialéctica entre Walter y Hildy es impresionante, no hay respiro, no hay tregua. No hay ni hueco para música. Van tan rápido que no esperan a que el otro termine, se pisan, hablan a la vez, en un intento por zanjar el asunto soltando la mejor réplica. Howard Hawks quería con esto dar sensación de realismo, y lo logra, a diferencia de la gran mayoría de los guionistas y cineastas actuales que se dedican a la comedia, que creen que para que sus personajes parezcan verosímiles deben decir chorradas con aire improvisado, o contar chistes o anécdotas graciosas delante de la cámara, con todos los tacos que sea posible. Es fundamental el ritmo, y esto lo saben los mejores cómicos. *Luna nueva* no podía funcionar, aun con un guió espléndido y la experta y elegante dirección de Hawks, sin una pareja de actores que estuvieran a la altura de las exigencias. Pocos, muy pocos, mejores que Cary Grant para interpretar a Walter, el cínico y seductor editor jefe del periódico en el que trabaja Hildy, una estupenda Rosalind Russell que se compenetra de forma maravillosa con Grant (y eso que no fue la primera opción de Hawk, que quiso antes a Jean Arthur, Carole Lombard o Claudette Colbert, entre otras). El enfrentamiento y el progresivo (re)enamoramiento de los dos personajes encaja perfectamente con la trama en torno al proceso judicial y la sátira periodística, dando como resultado una película ejemplar, que juega con todo, que se ríe de todo, y que no te suelta en ningún momento. *Verdadero cine.*

PROPERES SESSIONS

26, 27 i 28 de setembre: Clara y Claire (*Celle que vous croyez*, 2019), de Safy Nebbou

27, 28 i 29 de setembre: El secreto de las abejas (*Tell It to the Bees*, 2018), d'Annabel Jankel

3, 4 i 5 d'octubre: Este niño necesita aire fresco (*Der Junge muss an die frische Luft*, 2018), de Caroline Link

4, 5 i 6 d'octubre: Los años más bellos de nuestra vida (*Les plus belles années d'une vie*, 2019), de Claude Lelouch

Petit Edison. Diumenge 6 d'octubre, a les 12 h: Els bosc de Haquivaqui, de Rasmus A. Sivertsen

CINEMA
EDISON

C/ Joan Camps, 1
info@cinemaedison.cat
www.cinemaedison.cat
@edisoncinema

ÉS UN PROJECTE DE:

Associació Cultural Granollers

@ACGranollers
AC Granollers
@acgranollers

Ajuntament de Granollers